

dende for Sandtigheden. Men for Luther er, som vi har set, Guds Ord det samme som „Evangeliet“ eller Evangeliet's Sjæle, Ordet om Synderens Forladelse i Kristus, hengiven for vore Overtrædelser og oprejst til vor Redningsvej, eller fort og godt; „Ordet om Kristus.“ Vil nogen gaa med Kristus med Skriften, saa gaar Luther med Kristus imod Skriften, og der kan derfor ikke være Tale om, at nogen, som med sine Skriftord og sine Fornuftgrunde tager Afstand fra, endelige stiller sig i Modfærdighed til Kristus som Synderes Frelser i paulinsk Betegnelse, skulde kunne have Ret til i Kraft af „Bormsprincipet“ at kalde sig Lutherisk. Den paulinske Kristus er netop den Herre og Frelser, til hvem Luther befinder sig, og i Sendebrevet til Kejseren gør han Paulus' Ord til sine (Gal. 1.): „Derfor vi eller en Engel fra Himmelen har forkyndt eder et andet Evangelium, være han en Forbandede!“

Saaledes kan der ingen Tvivl være om, at den forefættede Gengivelse af Luthers afgrændede Ord paa Nigsdagen i Worms er ikke den, som ovenfor blev benyttet efter en af de ansete tyske Lutherforskere fra nyeste Tid. Men lyffelig og mest overensstemmende med Luther selv har Professor Sjalmar Holmquist i Rund gengivet Ordene, naar han lader Luther sige: „Med mindre jeg kan overbevise ved Guds eget Ord eller derfra hentede klare Grunde, saa herken kan eller vil jeg tilbagefalde eller rette et eneste Ord.“

Endelig maa det ogsaa tages i Betragtning, at Luther drog til Worms med det faste Forsæt ikke at ville tilbagefalde noget, men fri og frant at bevæge sin Tro som den i Guds Ord grundede ufejlsbare Sandhed. Kun af sine mest velmenende Venner, der frugtede det værste for ham selv og Reformationen, lod han sig bevæge til at tale paa Nigsdagen, som om der var nogen Mulighed for, at han kunde have taget fejl og gendrive. Saa sikker og vis som hans eget Ord var ham den Sandhed, som han kæmpede for her var ingen Mulighed for Fejlsagtelse, efter som han havde modt sin Gud og Frelser med Synderens Forladelse og fundet den bekræftet i hans eget Ord. Luther har senere anset det for en Synd, som har boldet ham svære Sjælelidelser, at han i Worms lod sine Tilhørere blot i Forbigaaende regne med, at han kunde have grebet fejl og blive nødt til at tilbagefalde. Endnu i hans sidste Dage kunde Angerens derover overfalde ham. Der foreliggende Vidnesbyrd nok om, at Tanken om at tilbagefalde har Luther afvist med den største Væstenhed allerede to Aar, før han drog til Worms, og siden efter sin Estergienhed overfor sine Venner paa Nigsdagen, da han gjorde den formelle Indrømmelse, at kunne blive gendreven ved Guds Ords klare Grunde, har han ikke alene fortrudt men han har gjort, hvad han formaaede, for at Verden maatte forstaa, at det af ham bevidnede Evangelium var Sandheden selv, Guds uroffelige Aabenbaring. Derfor er intet mere ulutherisk end den Paastand, at ethvert Menneke skulde have Ret til at danne sig en personlig Overbevisning efter sin egen Smag. Men ikke alene denne udeligt gaaende Subjektivisme, der sætter Guds Ords Myndighed ud af Spillet, er ulutherisk. Ulutherisk er ogsaa, som vi nu har set, enhver theologisk Kantegang, som vel ikke forskafter Aabenbaringen og ikke vil være den hellige Skrift foruden, men forbeholder sig med sine Skriftsteder og sine Fornuftgrunde at hævede Anskuelse, som er uforenelige med det klare nyttestamentlige Vidnesbyrd om Kristus, og hvad med logisk Nødvendighed maa udeløses deraf.

Personlighedens Frigørelse er kun det tredje Hovedtræk i det Lutherske, ligesom den ejendommelige Stilning til Guds Ord og den hellige Skrift kun er det andet. Men begge er de uadskilkelige fra det Lutherske, naar blot det første Hovedtræk hævedes i sin Forsterkingsstilning. Og det første, hvori de to andre er tilfede som uundværlige Bestanddele, ligesom de hos Luther selv var udeligt sammenknyttede med det inderte og dybeste i hans

genfødte Personlighed, er og bliver selve Troens Liv, Hjertets Livsbævegelse opad imod Gud og i sine Frugter overfor Næsten, saaledes som dette Liv udfolder sig hos den, der i Jesus Kristus som Synderes Frelser og Forløser har faaet Værnet hos Gud som sin himmelske Fader.

Kirkefagen i Rønmare.

Den for. danske Kirkes Kirkefag i Rønmare, Marsmøde, som vi plejer at kalde den, er forbi. De mange Menneker, som der var samlede, er rejst hver til sit, og alt er i sine gamle Folder.

Tidens Tryk og Alvor satte nok sit Præg paa Mødet; men vi fornem, at det er godt at mødes med Medkristne og dele aandeligt og timeligt sammen. Mariafindet og Mariafædet var i Kirke og Telt, naar Herren besøgte os i sit Ord og Gerning, og Mariafindet og Mariafædet var paa Færde i Skiffen og ved Bordene o. a. S.

Laf, I gode Menneker deroppe i Trinitatis Menighed, for den Kærlighedens Møje, I viste for Herrens Ravn og Herrens Fokk. Gud lønne eder for Jesu Skyld! Laf fra mig og mange flere. Skønt ingen har anmodet mig om at skrive dette, saa ved jeg, at der lyder Laf i mange Hjertes.

Dette Marsmøde er det tredje, som er holdt i Trin. Menighed, Røredakota. 1906 var det første, 1912 det andet, 1918 det tredje; hvert sjette Aar synes at være Regelen med Marsmødet i Rønmare. Skal der atter holdes Kirkefag i 1924? Mon Herren tøver saa længe!

Om han opfatter sit Komme til den Tid eller senere, hvordan mon det da vil se ud blandt vore Landsmænd her! Vil der da være noget iblandt dem, der hedder den for. danske Kirke? En Milsvej Vest fra Trinitatis Kirke og Prorson Højskole og lidt mod Syd stod Pastor S. Hansen i 1897 paa de øde Prærier sammen med en Flok Landsmænd. De tænkte paa at tage „Homeslead“ der paa Egnen. Det var vist gamle Niels Damflok, Pastor D. S. Fader, der sagde: „Jeg vil nok rejse herop til denne øde Egn som Nybygger, dersom jeg vidste, at I kunde faa Herrens Ord og Saframenter forbaltede iblandt os.“ „Det skal I faa,“ sagde Past. S. Hansen; jeg vil rejse med eder.“ Og der paa Stedet grundlagde de den derværende danske Koloni ved under Guds Ords Røsnig, Bøn og Salmesang at danne Trinitatis danske ev. luth. Menighed, Ward Co., N. D. De satte Guds Rige øverst og først. Det var det første Spadestik for Kolonien. Mon disse Nybyggere tænkte paa, at Røredakota-Kreds skulde faa en sær fremstuddt Plads i den for. danske Kirke, og at i Trinitatis Menighed skulde holdes det ene Marsmøde efter det andet!

Dg mon man tænkte paa, at en Snes Aar senere, skulde Udbiffingen for at komme bort fra det danske være saa fremstredet, at Marsmødet anbefalede en amerikansk Salmebog, bestemte, at kun saadanne Kandidater, som kan prædike paa baade Dansk og Engelsk, kan blive ordinerede i vort Samfund og at mange af Kirkefagens Møder holdes paa Engelsk! Mon man forud saa denne Amerikanisering af vort Kirkeliv! Jeg ved det ikke; men den synes at komme med Hart.

Ved min private Opbyggelse til Morgen læste jeg Davids 53. Salme. I det 10. Vers staar: „Herre, oplyd dem; gør deres Tunge uens.“ Lindberg læser: „Splid deres Tunge.“ Korsten har: „Opsplid deres Tungemaal.“ Er det noget faadant, der er ved at ste blandt os? Er det Herren, der er ved at splitte os, idet vore Tungemaal skal deles? Du siger: hvad Herren gør, er vel gjort! Du har Ret; han skal sandelig ikke anlages eller kræves til Regnskab for sin Handlemaade. Men det var ogsaa ham, der afsplittede Tungemaal hos dem, der vilde opføre Babelstaaerne, og lod det hele ende i Adspredelse og Forvirring. Og det, der skete, var sandelig ikke for disse Mennekers Dydens Skyld. Og hvem kan sige noget bestemt om vor Fremtid. Men det ligger sandelig nær at spørge: hvor skal denne Udbiffning med de splittede Tungemaal føre hen? den fører

da ikke mod Adspredelse og Forvirring!

Den store norske Lutheriske Kirke i dette Land vedtog paa sit Marsmøde med 533 Stemmer for og 61 imod at kaste Ordet norsk bort af sit Ravn. Daaf Kirkeberg sagde i Forhandlingen derom: nu stryger man Ordet norsk, og det næste bliver, at man stryger Ordet Lutherisk. Han blev kaldt skarpt til Orden derfor af Mødets Formand. Dog kan der godt ligge den Fare, at Udbiffningen bliver, som Kirkeberg sagde. Thi der er nu ikke saa langt fra det nationale til det kristelige. At skifte Kirkesprog er som Regel at skifte Natur. Og med et andet Sprog følger gerne en anden Aand. Og Bekendelsesstrømfald staar ikke særlig højt i Kurs i vore Dage.

Spvem ved, hvor længe det varer, før vi ogsaa faar Forslag ved Marsmødet om at stryge Ordet dansk af vort Ravn, og hvem kan forudsige, hvad videre vil følge.

Jeg tænkte under vort Møde: Være man dog var lige saa nidkære for vort Folks Frelse og for at føre de enkelte Sjæle til Omvendelse og Tro, som man er for Sprogskiftet, da vilde det være godt. Men er der ikke den Fare, at det indvortes og væsentlige fjelles i Skygge af det ydre! Vil vi blot en rigtig dyb og omfattende kristelig Bækkelse iblandt unge og gamle blandt vort Folk, da skulde det vist vise sig, at det ikke bandede saa meget med at skifte Kirkesprog; vor Gudstjeneste paa Modersmaalet vilde da kunne fortættets i mange Aar endnu.

Forud for Bækkelsen i København for nogle Aar siden bad man: „Herre, send os en Bækkelse, og lad den begynde med mig!“ Det vilde vist være godt for os, at begynde at være ligerbis.

Venlig Hilsen til Marsmødets Deltagere.

J. M. Hansen, Staplehurst, Nebr.

Jungen Kærlighed eller Overgreb.

Jeg havde ventet, at en eller anden havde sporet paa „Mit og dit“ i „Dk.“ Nr. 24; men da ingen har meldt sig, vil jeg forsøge at klarøre Sagen.

Da Marsmødet i Luck, Wis., besluttede at samle en Reformationsskade paa \$60,000 til at betale Samfundets Gæld med, var Gælden omkring \$51,000. Ved Marsmødet i Garland viste det sig, at Gælden var vokst til godt og vel \$56,000; men alligevel var \$60,000 tilstrækkelig til at betale den, og da der var flere Menigheder, som ikke havde subskriberet til Reformationsskaden, saa blev det besluttet at fortsætte med Subskriptionen, og hvad der kom ind over \$60,000, skulde danne Begyndelse til et Pensionsfond for den forenede Kirkes Præster og Profesorer.

Det blev endvidere oplyst ved Marsmødet, at der var knap \$60,000 subskriberet, men Maalet skulde nok naaes, og Kasiereren fik derfor Lov til at betale af paa Gælden efterhaanden, som Pengene kom ind. Samme Marsmøde besluttede at bygge et Maskinhus ved Skolen i Blair. Der var givet Overslag, at det vilde koste ca. \$7,000. Pengene til det skulde samles ind ved et Offer af alle Menigheder. Da vi kom til Marsmødet i Renah var Samfundets Gæld vokst til omkring \$60,000. Desforuden var der kommen \$2000 for lidt ind til Maskinhuset, saa Samfundet havde \$2,000 Gæld; men denne Gæld var stiftet, efter at den Bestemmelse var vedtaget, at hvad der kom ind over \$60,000, skulde danne Begyndelse til et Pensionsfond for Samfundets Præster og Profesorer. Marsmødet havde ingen Ret til at betale de \$2,000 ud af Reformationsskaden, før det havde fuldfærdiget Marsmødets Bestemmelse fra Garland, hvad ikke skete. Der er saaledes hverken handlet uerligt eller begaaet Overgreb.

Sagen er altsaa denne: Den Gæld, Samfundet havde ved Marsmødet i Renah, var stiftet siden Marsmødet i Garland, hvor det viste sig, at \$60,000 var tilstrækkelig til at betale Samfundets Gæld, og Marsmødet i Betragtning deraf

besluttede, at hvad der kom ind over de \$60,000, skulde danne Begyndelse til et Pensionsfond.

Saa der disse Linier maa klare Sagen for en og anden.

A. C. Weismann, Webster Groves, Mo. 25. Juni 1918.

En venlig Anmodning.

1. Alle, som ikke har betalt deres Medlemsbidrag til Pensionsfondet for 1918, bedes venligt om at gøre det i en nær Fremtid, da Fondet trænger til Pengene, og Lovene siger, at Medlemsbidraget skal betales i Forskud.

2. De, som har Noter liggende paa Subskriptioner til Reformationsskaden, bedes meddele mig paa hvor stor Sum, de lyder.

3. Maa jeg endvidere bede dem, som ikke har indbetalt deres Subskription til Reformationsskaden, at indbetale samme til Samfundets Kasierer, Mr. Otto Hansen, Blair, Nebr., saasnart de ser dem i Stand dertil, da disse Penge tilhører Pensionsfondet, og det nu er besluttet at samle et Grundfond paa \$100,000 saa snart som muligt.

I broderlig Venlighed. A. C. Weismann, Webster Groves, Mo.

THE LANGUAGE QUESTION.

“In times of peace, prepare for war” is a saying that has often been repeated during the last two years. Evidently the present war with its many complications found us unprepared in more ways than we at first realized. Many serious and difficult questions have arisen. The language question is one of them.

This question is more serious than it should have been, or ought to be. When churches are closed because pastors who have resided in this good United States for years find themselves unable to deliver a sermon in English, or because the members of the congregation are unable to understand the preaching of the Gospel in that language, then, surely, it is time that something happen to make us realize where we are at.

As the Stars and Stripes is at all times placed above all other flags in this country, so should the American language have the preference above all other tongues. Well may we love the language of the land of our birth, but never to the exclusion of that of our adopted country; and I for one hope that the Danes in Iowa will not disgrace themselves by disobeying a proclamation which must have had some good reasons for its appearance.

Permit me to make a suggestion: If the saying is true that one is never too old to learn, then let pastors who are inefficient in English be given a vacation that they may take a summer school course at some state university, or wherever practicable, and meanwhile let the congregation study at home. Perhaps when they try, they are not so backward as they thought. Or let our own schools, with efficient teachers in charge, open their doors for such as need it.

These suggestions may not be well taken, coming from a woman. But I am interested — what father and mother with children growing up could fail to be? This question of one or two languages has been a bone of contention among us for so long that he who has in any measure followed it can hardly have failed to form an opinion on the subject.

I love the Danish language. Our older children have been confirmed in Danish, and I hope that the younger may be, and that it will be preserved and cherished in our family for years to come. But when I came over in '85, I at once began to learn English from a Fourth Reader and Webster's Dictionary; and I am at it still, though I no longer use the Reader. It is not pleasant to meet people who have lived in the U. S. for years, have come to stay and have been granted citizenship, who have enjoyed the pro-

tection of the country's flag and made use of its resources, and yet profess ignorance of the language in which the Constitution is written. Such is not good citizenship, and the matter should be remedied. A proclamation may not be the best remedy, but let those who would be leaders among us, not try to lessen its effect or to get around it. That would be poor policy and would bring its own reward in the end.

Mrs. F. D. Klyver.

Verfaillies som Negerlandsby.

Hvis Ludvig den Fjortende endnu levede, og hvis han staaet ved ud af et Bindue i Støttet i Verfaillies, vilde han — skriver Pariserbladet „Journal des Débats“ — sikkert blive yderst forbauset. Paa de fornemme Terrasser og mellem de skønne Anlæg og Springvand vilde han nemlig gøre en højst mærkelig Opdagelse, og han vilde forundret spørge sig selv om, hvordan det vel kunde være gaaet til, at en tilsyneladende ægte Negerlandsby var kommen til Verfaillies.

De befynkelige Bygninger, som man i denne Tid ser overalt omkring Støttet i Verfaillies, ligner paa et Saar Sudan-Negrene primitive Hytter; de rummer imidlertid ikke levende Negre, men derimod en Mængde hvide, nemlig Verfaillies' mange Statuer. For at beskytte disse Statuer mod Veskadigelse ved Flyvebombes har man omgivet hver enkelt af dem med Joderaler af afbuggede Trægrene, der er samlede i en Spids i Toppen, saa at man tror at se en hel Landsby af en eller anden vild Fokkestammes Hytter.

Det er altsaa et højst mærkeligt Verfaillies, man vilde faa at se, hvis man for Tiden kom dertil, og der er ingen Tvivl om, at Ludvig den Fjortende vilde rejste paa Skovet, hvis han kunde staa op af sin Grav og gæste sit Stot.

Dyfferne og Ellet.

Overalt, hvor Dyfferne naar hen, bliver der ogsaa et Mhus. Gaar Dyfflands Indflydelse tilbage, gaar det ogsaa tilbage for Ellet. Dette er, skriver „Nacht u. Leben“, en saa afmændelig anerkendt Sag, at den ikke behøver Beviser; alligevel er det befremmende, hvad der af en Dyffer skrives i et Brev fra Jerusalem:

„Den store, tyske Elhal ved Jaffa-paerten er nu, siden Engländerne har faaet Magten, forvandet til en Kaffe- og Tefalon, og dette Eksempel er blevet fulgt af en Mængde andre Lokaler baade i og udenfor Byen, saa at man fra et virkelig menneskevenligt og folkeligt Standpunkt maa glæde sig over den nye Tingenes Tilstand, som Engländerne har hjulpet.“

To Timer i Luften med en død Mand ved Rattet.

Man har oftere højt Eksempler paa, at Flyvemaskiner har holdt sig svævende nogen Tid, efter at de Om-bordværende har været døde eller dog saa haardt faarede, at de intet har kunnet foretage sig for at styre. Nu meddeler „Daily Chronicle“, efter hvad der telegraferes til „N. Z.“, om et opsigtsvækkende Tilfælde af denne Art.

En „Bristol“-Kampmaskine var stegen op med to Mandes Besætning og kom sammen med andre engelske Flyvemaskiner i 3500 Fods Højde i Kamp med tyske, af hvilke den nedskød en „Albatros“. Umiddelbart efter saa man den gøre en Svingning og gaa noget ned, idet den samtidig vaskede, som om den var helt uden Styring. Men den fortsatte ikke desto mindre, til man tabte den af Syn.

Om Eftermiddagen faldt den ned ca. 20 engelske Mil vest for Arras. Begge de Om-bordværende var døde, ramte af Kugler bagfra. Benzinhøloberne var tom.

Der kunde efter alt at domme ingen Tvivl være om, at de to Mand var bleven dræbte umiddelbart efter at „Albatros“, en flyttede ned. Men deres „Bristol“, en Type, som netop er kendt for sine fortrinlige Balance-Egenskaber, har forfakt og har vistnok gennemfløjet

en Distance af 160 Mil med en død Mand ved Rattet. Efterhaanden synes den at have mistet Farten og Højden, muligvis paa Grund af en mindre Skade paa Motoren.

Der var gaaet ca. 2 Timer mellem Flyverens Udaanden og Flyvemaskinens endelige Fald.

Ebenezer Menighed, Dane Valsey, Mont., Ungdomsforeningen indbyder alle R. D. Kreds' Ungdomsforeninger til det aarlige Møde i Dagene 12. til 14. Juli. Meld eders Komme til undertegnede. Fra Jensen, Sec.

Til vore Aander i Coulter, Ja, og Omegn.

Serbed meddeles, at Mr. Hans Bagh har overtaget og vil herefter varetage Agentur for Forlagshuset for Coulter og Omegn.

Danish Luth. Publ. House, Blair, Nebr.

Farm til Salg.

Paa Grund af indtrufne Omstændigheder skal min Farm selges inden 1. Oktober. Beliggende i det danske Settlement „Dane Valley“, 320 Acres hvoraf 150 er under Pløj, Resten indhegnet for Græs-gang. Hus og Stald, Brønd og Bindmølle paa Pladsen. 7½ Mil fra Culbertson, 5½ fra McCabe, 3½ til dansk Kirke, 1 til Skole, nær ved Kulmine. Om nærmere Oplysninger, om Pris og Betingelser, skriv til Ejeren, Jens Flaaberg, B. 81, Culbertson, Mont.

N. B. Tilbud modtages ikke fra nogen Landagenter.

KUN \$4500. 40 Acres Farm ca. en halv Mil til den fremskridende By Luck, Wis., som er beliggende i Centrum af et stort skandinavisk Settlement, med talrige Kirker, Skoler og Mejerier; gode Veje. Den bestaar af et godt 5 Værelers Frame - Dwelling Hus; god Frame - Stald med Silo, Bygningerne godt malede, nydelig Have med Frugttræer, bedste Vand; 25 Acres er ryddet deraf er 15 pløjet, og Resten er let at dyrke, Jordbunden er af bedste Kvalitet. Vilkaar efter Overenskomst. — Vi har andre Farme paa vor Liste, hvis interesseret skriv til Jens S. Pedersen, Pres. State Bank of Luck, Luck, Polk Co., Wis.

Nyt.

Den gaadefulde Magt. En ny Fortælling af Lauritz Petersen. Smukt indb. \$1.80.

Af Dylens Rød. Kong Davids fyv Bønitenje-Salmer. Af A. Fibiiger. Smukt indb. \$1.30

Paa Lager hævedes atter følgende Bøger:

Stilhed og Styrke. En Andagtsbog over Psalmerne af S. Z. F. C. Matthiesen. Pris \$3.40, godt indbunden.

Jens og Kirstine. En Fortælling af Missionær Sørensen, Kbst. 96 Sider. Pris 25c.

Ungdomsliv. Af Olfert Ricard. Smukt indb. Pris \$1.30.

N. P. Madsen: Fortællinger og Skitser. Pris indb. \$2.

Hjemmenes Bogsamling III — indeholdende, N. P. Madsen: Strandfogdens Datter, Lauritz Petersen: Sigrid og Olfert Ricard: Kristus og hans Mænd. 3 smukt indbundne Bøger \$2.00.

S. Wellejus: Luthers Kristusopfattelse. 26 Sider i Omflag 15c.

L. Lauritzen: Danske Mand — Skrifter for Ungdommen XIII. 60 Sider i Omflag 30c.

E. G. Holm: Naar Dagen hæver. Andagtsbog for Gamle. 31 Dage. 32 Sider i Omflag 15c.

L. Woftrup: Johannes Aabenbaring. Et Bibelstudium for Menigheder. 52 Sider i Omflag 25c.

Glas. En bibelst. Novelle af Solger Rafn. Smukt indb. \$1.60. Denne er Dage. En Samling Festsprædikener af Olfert Ricard. Smukt indb. \$1.40

Danish Lutheran Publishing House Blair, Nebr.